

parstvo slej ko prej, in še celo delavcev na polji ne pustijo na miru.

**Francosko.** Delavci v Carmauxu so se udali ter že gredo vsako jutro doli v rudnike na delo, pričakujejo pa, da se ne odpusti nobeden zavoljo strike, vendar pa je bolj verjetno, da jih pojde več drugam, iskat si dela, ker niso ondi zadovoljni.

**Angleško.** Najvišji župan v Londonu je postal katolik, jako odločen mož in je zato judom na potu. Vsled tega že napenjajo vse sile zoper njega ter pričakujejo, da ga kraljica odstavi. To pa ni verjetno.

**Nemško.** Zoper načrt nove vojaške postave se vzdiguje sedaj več držav, ki so v vojaških rečeh pod nemškim cesarjem: preveč denarja in preveč ljudij jim požre nova postava in sodi se, da odmakne vlada svoj načrt, ali vsaj odloži posvetovanje o njem do časa, ko bodo te države »pri boljši volji«. — V Wittenbergu, v mestu Luthrovem, so te dni postavili veliko cerkev in sta k slovesnosti prišla tudi cesar in cesarica.

**Rusko.** Minister za pravosodje predlaga novo postavo zoper dvoboje, ali »gosposke poboje« ter zapade vsak, ki se spusti v tak dvo boj, kazni od 6 mesecev do 5 let težke ječe. Dobro bode, če se vpelje še po drugih državah enaka postava!

**Bolgarsko.** Ta državica stopa vrlo naprej na poti prosvete, kajti dolgove dela, kakor starejše države in plača jih menda tudi tako, na nikoljevo.

**Srbsko.** Vlada je zaprla župana v Belem gradu, ker je dal samovoljno zapreti nekega mestjana na 73 dni ter ga je pošiljal v tem času na delo, v občo kamnoseke. Županu je Marinković ime, težko, da se še iz zapore povrne več na županji stol, iz zapore so ga že izpustili.

**Turško.** Sultan ni ustregel ruski vladi s svojim odgovorom na njeno pismo, posebno pa je s tem žalil rusko vlado, ker je cele tri mesece odlagal, predno je odgovoril. Sultan je že vedel, zakaj je odlagal odgovor od dneva do dneva: za nevoljo se je zmerom časa!

**Grško.** Vlada je odpoklicala svojega zastopnika v Bukreštu, dokler ji rumunska vlada ne izroči premoženja iz zupuščine Zappa. Sicer pa je tega premoženja na rumunskih tleh samo 5 do 6 milijonov, drugo pa je ali v Bolgariji ali v Turčiji. Ni dvoma, da se boste tudi ti dve vladi pogodili brez »krvi in svinčenk«.

**Afrika.** Francoski general Dod je neki dahomejske čete v zadnjem tednu na treh krajih pobil do dobra, izvedenci v vojaških stvaréh in francoski napihnenosti pravijo, da brž niso bile te zmage znamenite.

**Amerika.** Za razstavo v Chicagu se stavi hiša iz same soli ter stane, ako se dovrši, najmanj poldrugi milijon frankov. To bode torej slana hiša! — Zavoljo kolere ne smejo izseljenci, ki pridejo iz Evrope, stopiti v Novem Yorku na suho. S tem je tako rekoč za nekaj časa proč z izseljevanjem.

## Za poduk in kratek čas.

### Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

Vračajoč se iz Jerihe, obiskal sem mestece Betanijo, tu je grob Lazarov in hiša skrbne Marte, kjer si je Jezus večkrat odpočival in si dal malo postreči. Dne 17. aprila obiskal sem kraj sv. Janez, v puščavi, rojstni kraj sv. Janeza Krstnika.

Sedaj pa še naj malo povem, kako sem preživel

XVI. Veliki teden na Jutrovem.

V Jeruzalemu se o tem času tare romarjev pobožnih pa tudi radovednih; Španjcev je 54, Amerikancev 101 (med njimi dva škofa), iz Nemčije 20. Neštete pa so romarske množice iz bližnjih dežel. Žalostno vpliva posebno na Avstrijanca, da je iz našega cesarstva tako malo romarjev, ko je vendar v avstrijski romarski hiši za-nje najlepše preskrbljeno, ko sled za sledom skoraj nahajamo spomine radodarne roke našega cesarja, ko so ravno Avstrijci posebno povsod s spoštovanjem vsprejeti.

Pojedini obredi (katoliški, grški, armenski, koptiški) imajo določene ure za svoje ceremonije, ki se vršijo pri zaprtih vratih cerkve Božjega groba. Katoliške ceremonije so iste, kakor se vršijo v vsaki škofovski cerkvi, ne bodem jih torej natančneje popisoval. Le nekatere reči »velikih dni« hočem omeniti.

**Veliki četrtek.** Posebno slovesno je bilo danes skupno obhajilo duhovnikov iz vseh delov sveta (nad 100) ter priprostega ljudstva (nad 300). Videl si tu imenitne gospode, med njimi generala-konzula francoskega, videl si pa tudi sredi te gospode priproste beduine, v revnih halirah, beduine, katerih bi se, ko bi jih zunaj u puščavi srečal, po pravici zbal. A vera je napravila iz brezvestnega roparja v puščavi pohlevno in pobožno ovčico.

Popoldan (času primerno) obiskal sem na gori Si-onski ono obednico, kjer je Jezus s svojimi učenci obhajal zadnjo večerjo. Čudi in razjokaj se, krščanska duša! Tu je kraj, kjer se je obhajala prvokrat nekrvava daritva sv. maše; obhajal jo je Jezus Kristus sam. Sv. Frančišek Serafinski je tu še maševal, sezidal je tudi samostan. Dandanes je takraj deloma konjski klev, deloma ležišče za turške beraške romarje! Visok bakšiš (dar) je potreben, da ti dopustijo vstopiti; a če bi se hotel odkriti, križati, moliti in bi navzoči fanatični derviši to opazili, bi te takoj izgnali! Mili Bože, žalostno!

**Veliki petek.** Svete tihote velikega tedna tu pač malo občutim. Petek je namreč turški praznik, zraven tega je še ravno ta petek osmina in sklep romanja k »nebi Musa« (k »preroku Mojzesu«), konec »norega tedna«, vojaška godba, turška muzika, vojaki ter tuleči Turki polnijo ulice svetega mesta. Konec naših slovesnosti tega dneva bila je slovesna procesija (processione solenne) ob 7. uri zvečer. Očetje frančiškani, ki so zvesti varuhi svetih krajev, imajo namreč navado, da obiščejo vsaki dan, psalne in svete pesmi prepevajoč, svetišča velikanske te cerkve. Danes pa je ta procesija posebno slovesna, ker se ji vplete sedem pridig v raznih jezikih. Začeli smo v »kapeli sv. Rešnjega Telesa« z italijansko pridigo (ital. razumejo vsi v Jeruzalemu, ki so v šolo hodili).

Grško se je pridigalo pred »ječo Janeza K.«, angleško pred »kapelo razdelitve svetih oblačil«. Ta pridiga — imel jo je nadškof iz New-Yorka (v Ameriki) — dozdevala se mi je pač najsijajniša. Nikdar še nisem opazoval pri kateremkoli pridigarju toliko svetega navdušenja, kakor tu. Potem je šlo po kakih 50 kamenenih stopnjicah navzgor na »goro« Kalvarijo, ki je sicer z ostalimi svetišči pod eno streho. Na Kalvariji pridigalo se je: nemški na mestu, kjer so Jezusa na zemlji ležeči križ pribijali (XI. postaja, katoliški altar), potem francoski na kraju, deset stopinj odtod na zahod, kjer je stal sveti križ (XII. postaja, altar ruskih razkolnikov). Tukaj gledal sem tudi ganljiv prizor. Slovesno stopila sta dva frančiškana k sv. križu, z belimi prti objela »mrtvo telo«, potem je eden po lestvici višje stopil in žrebelj za žrebljem po malem izvzel ter so ga nesli po prej omenjenih stopnicah navzdol na »kamen maziljenja«, kjer se je vršila tudi simbolična ceremonija maziljenja.

Omenjeni »kamen maziljenja« opaziš koj, če vstopiš skozi velika vrata cerkve, nad njimi gori neprenehoma (mislim, da) 12 svetilnic. Kamen je kake tri metre dolg, poldrugi meter širok. Opazoval sem ruske romarje, kako razprostirajo čez njega bele prte, da si na tanko po njem »mero vzamejo«, potem pa te prte nesejo domu in nje hranijo za-sé kot mrtvaške prte. Tu tedaj bila je arabska pridiga. Pridigar bil je frančiskan, sicer pa domačin, sin beduina. »Govoril je z mogočnim glasom in imei dolgo črno brado!« — te besede zapopadejo v sebi največjo hvalo, katero zamore priprosti Arabec izreči o svojem duhovniku, katerega ima rad, kakor bi pri nas rekli: »Bil je dober in pobožen duhovnik!« Konec procesije bil je ob 11. uri po noči s španjsko pridigo pred Božjim grobom. (Dalje prih.)

**Smešnica.** Nova ura. Martinek, ki je dobil novo uro, vpraša očeta: »Oče, ali moja ura prav ide?« — »Seveda«, reko oče. — Martinek: »Potem pa ura v zvoniku ne gre prav, ker drugače kaže, kakor moja.«

## Razne stvari.

Za cerkvo) pri Sv. Jakobu v Dolu so mil. knezoškol darovali 100 gld. Ondi bode treba nove cerkve, ker je dosedanja premajhna in sploh ne ugaja sedanjim potrebam.

(K tretji in za l. 1892 poslednji odborovi seji) družbe duhovnikov za bodoči vtorek, dne 8. novembra, ob 11. uri predpoldne v kn. sk. pisarni č. gg. odbornike vljudno vabi  
Predsednik.

(Odlikovanje.) Gosp. Franc Windisch, nadučitelj v Slov. Bistrici, je dobil od svetlega cesarja zlati križec za zasluge.

(Okr. zastop.) Pri volitvah v okr. zastop v Šostanji so sijajno zmagali slov. možje iz veleposestva gg.: Vinko Ježovnik, Ivan Krajnc, Jakob Krušic, Fr. Rojko, Franc Skubic, G. Skaza in Ivan Vošnjak. — Tudi v Slov. Bistrici je bila zmaga na strani slov. mož, nemških (!) je v novem zastopu samo 13, 17 pa je naših mož. To število 13!

(C. kr. namestnija) v Gradci je dovolila pobirati milodarov za cerkev Matere Milosti v Graškem predmestju v Mariboru po vsej štajarski deželi, toda le za pol leta.

(Zgodbe sv. pisma) za nižje razrede ljudskih sol. S 47 podobami. Nemški spisal dr. Fr. Knecht, poslovenil Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru. Ta šolska izdaja zgodb sv. pisma v slovenskem jeziku je izšla že v tretjem natisu v Freiburgu v Herderjevem založništvu. Cena lični knjižici je 26 kr. Posebno odlikujejo to izdajo zgodb lepe slike.

(Poštne golice.) Nemško-slovenske golice ali tiskovine se dobijo pri vsaki c. kr. pošti, ako jih človek zahteva, samo pri c. kr. poštarji na Pesnici se ne dajo dobiti. Le-ta gospod izpremeni rad pri pošiljatih slov. naslove v nemške na vsprejemnicah in napiše slov. lastna imena samovoljno v nemškem pravopisu. Kdo mu daje za to pravico!

(Slovenski koledar) za leto 1893 je ravnokar izšel v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Za boljo priročnost tiskan je v 8° obliki in stane samo 16 kr. s pošto vred pa 18 kr.

(Nova posojilnica.) V Šmarji pri Jelšah se je ustanovila hranilnica in posojilnica, zadruga z neomejeno zavezo ter je že tudi vpisana pri c. kr. okrožni sodniji v Celji. Delovati pa začne brž, ko bodo potrebne priprave gotove.

(Mili dar.) Č. g. Filip Vihar, župnik pri Sv. Martinu, so za Framske altarje darovali 5 gld. Bog plačaj! Altarni odbor.

(Hren.) Ker se hren zavoljo kolere ne sme privazati iz nemške države, zato je poskočila na Dunaji domačemu cena od 4 gld. na 25 gld. Ko bi bile ondi kmetice vedele za to, bile bi pač mesto zelja ali čebula sadile hrena!

(Sejem.) Zadnjo soboto je bilo sila veliko blaga na trgu v Mariboru: Krompirja, zelja in čebula je bilo 235 voz, 25 voz kostanja, 61 voz svinjskega mesa in špeha od 167 svinj, 50 voz žita s 762 žaklj. Na svinjskem tržišču 140 voz in več, kakor 1000 svinj na prodajo. Kupčija je bila živahna, vendar pa cena ne visoka.

(Za dijaško kuhinjo) v Mariboru je daroval gosp. Fel. Ferk, zdravnik v Mariboru, 10 gold. in prosi odbor te družbe še več milih darov, kajti potreba je za slov. dijake velika.

(Trgatev.) Pri Sv. Jakobu v slov. gor. so imeli letos sila slabo trgatev. Kar jih je škropilo, ti so še nekaj brali, drugi pa celo nič. V pomladi so dobili od dež. odbora ameriških trt, ali bile so neki tako slabe, da jih je izmed 100 rastla kacih deset in vendar so jih plačali — drago.

(Denar.) V Gradci so zaprli Martina Paholeta, 26 let starega kovača iz Sladke gore, ker je ponarejal srebrne goldinarje.

(Govorica.) Grof Enzenberg, c. kr. dvorni svetovalec in načelnik urada pri ministerstvu za uk bogočastje, pojde neki v pokoj, na njegovo mesto pride pa mož, ki ga priporoča nemška levica. Vlada se po takem hitro obrača na levo.

(Kolera.) Zdravniki so v Gradci izpoznali, da je Fr. Bezjak, kočar v Zabovcih nižje Ptuja, dne 21. oktobra umrl za kolero in je torej mogoče, da tudi ostali dve osebi.

(Ženstvo.) Nedavno smo poročali, koliko živi več žensk, kakor moških na svetu. Da izpopolnimo to poročilo, povemo dnes, da se v naši državi omoži izmed 1000 nemških deklet do 415, českih 530, slovenskih 419, laških pa 430. V tem oziru je torej najbolje za česka dekleta.

(Posojilnica) v Vitanji je imela v prvih treh četrtletjih prometa 99.982 gld. in 44 kr. in sicer dohodkov za 49.991 gld. in 22 kr., stroškov pa za 47.857 gld. in 7 kr.

(Ubežnik.) Uni teden je deželni brambovec Štefa Verne, doma iz Dežna pri Makolah, ubežal iz vojašnice v Mariboru. V logu blizu domacije ga je žendar iz Poličan zasačil pri ognji, na katerem si je kostanje pekel. Ko nesrečni vojak zagleda c. kr. žendarja, vsklikne: živ vam ne pridem v pest ter si v hipu z britvo prereže vrat in v malih trenutkih je bil mrtev.

(Nesreča.) V Tomačevem na Kranjskem je 30 let stara žena Franca Blaž v petek jutro skočila v Savo, poprej pa je vrgla še svojih troje otrok v vodo, da so vsi utonili. Nesrečni ženi se je najbrž zmešalo v glavi, kajti s svojim možem je živela v najboljem miru in še tisto jutro je pripravila peko kruha za svojo rodbino.

(Za društvo duhovnikov) so meseca oktobra vplačali č. gg.: Askere Ant. in Ulčnik Mart. po 11 gld., Stolec Mart. in Tamše Val. po 5 gld., Zupanič Jakob in Voh Jernej po 2 gld., Zekar Mart. (letn. plač. do l. 1895) 3 gld., Jodl Jan. 1 gld.

## Loterijne številke.

|                        |                    |
|------------------------|--------------------|
| Trst 29. oktobra 1892: | 7, 48, 82, 61, 29  |
| Linc                   | 87, 55, 11, 76, 17 |